

Itä-Suomen lääninhallituksen välitulosraportti 2003

1. TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

VALTION VUODEN 2003 TALOUSARVIOESITYKSESSÄ MAINITUT ERI TOIMIALOILLE YHTEISET TAVOITTEET

Tulostavoite: Lääninhallitus tukee erityisesti lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämistä. Huumeusaineiden saatavuutta ja käyttöä ehkäistään ja niistä aiheutuvia riskejä vähennetään. Nuorten ja riskiryhmien syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja osallisuuden tukemiseksi edistetään hallinnonalojen ja muiden toimijoiden välistä yhteistyötä.

Tulosarvio: Lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osaamista on lisätty järjestämällä aihetta koskevia koulutustilaisuuksia sekä ohjausta ja neuvontaa opetus-, nuoriso- sekä sosiaali- ja terveystoimen henkilöstölle. Koulutuksessa ja työkokouksissa on huomioitu Terveys 2015 -ohjelman tavoitteet.

Lääninhallitus on myöntänyt alueella toteutettaviin lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen kehittämiseen, huumeiden käyttäjien hoidon ja palvelujen järjestämiseen sekä syrjäytymisen ehkäisyyn liittyviin hankkeisiin valtionavustusta. Näiden hankkeiden avulla on tuettu lasten ja nuorten terveyttä ja hyvinvointia sekä kehitetty varhaisen puuttumisen toimintamalleja ja tuettu vanhemmuutta. Hankkeissa on painotettu moniammatillista eri hallintokuntien välistä ja seudullista yhteistyötä sekä uusien, innovatiivisten toimintamallien kehittämistä.

Kouluterveydenhuollon ja oppilashuollon toimintaa sekä vanhemmuuden tukemiseen liittyvää toimintaa on tuettu terveyden edistämisen määrärahoilla. Kouluterveydenhuollon ja koko oppilashuollon kehittämiseksi on järjestetty seutukunnallisia koulutuspäiviä yhteistyössä sivistysosaston sekä kuntien kanssa.

Voimavarainen vanhemmuus hyvinvoiva lapsuus -hankkeessa on kehitetty voimavara-lähtöisiä ja perhekeskeisyyttä korostavia toimintamalleja äitiys- ja lastenneuvolatyöhön. Hanke päättyy vuonna 2003, ja sen kokemuksia ja tuloksia tehdään tunnetuiksi syksyn aikana järjestettävissä koulutustilaisuuksissa.

Lääninhallitus on järjestänyt yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa päihdetyön seutukunnallisia ja koko läänin koulutustilaisuuksia, seminaareja ja kokouksia, joissa on käsitelty mm. päihdetyön laatusuosituksia, päihdestrategioiden laatimista ja arviointia, viranomaisyhteistyötä sekä ajankohtaisia päihdetyön kysymyksiä. Tilaisuuksissa on pyritty edistämään myös seutukunnallista yhteistyötä päihdepalveluiden järjestämiseksi.

Itä-Suomen huumehankkeen ohjausryhmän puheenjohtajana toimii maaherra ja sen jäsenenä on mm. sosiaali- ja terveystoimen edustaja.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi on sivistysosasto järjestänyt useita koulutustilaisuuksia nuorisotoimen henkilöstölle. Nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi on kehitetty nuorten työpajatoimintaa sekä avustettu niiden toimintaa. Lasten ja nuorten hyvinvointia on edistetty iltapäivätoiminnan kehittämisavustuksilla.

Poliisiosasto on järjestänyt tammikuussa lääninhallituksen osastojen johdolle, niiden huumerjunnassa mukana oleville vastuuhenkilöille, puolustusvoimien johdolle ja Mikkelin kaupungin johdolle suunnatun huumausaineseminaarin, joka sai kiinnostuneen vastaanoton.

Samoin on järjestetty maakunnalliset koulutustilaisuudet perheväkivallan tunnistamiseksi sekä nuorten rikosten käsittelyn nopeuttamiseksi. Kohderyhmänä ovat olleet poliisin, syyttäjien, tuomioistuinten sekä kuntien koulutoimen, sosiaalitoimen ja terveydenhuollon näiden asioiden parissa työskentelevät.

Tulostavoite: Lääninhallitus kartoittaa peruspalvelujen tarjontaa ja tarvetta läänin alueella ja arvioi palveluverkkojen riittävyttä sekä yleisesti palvelujen saatavuuden ja toimivuuden muutoksia.

Tulosarvio: Raportti "Itä-Suomen läänin peruspalvelujen tila 2002, Itä-Suomen lääninhallituksen toimialan peruspalvelujen arviointi" on julkaistu maaliskuussa 2003 (Itä-Suomen lääninhallituksen julkaisusarja 83/2003). Raportissa arvioitiin peruspalvelujen tarjontaa ja tarvetta läänin alueella sekä palveluverkkojen riittävyttä. Lääninhallitus järjesti lisäksi palaute- ja informaatiotilaisuuksia.

Tulostavoite: Alueellista ja seudullista hyvinvointipolitiikkaa parannetaan kehittämällä viranomaisien ja muiden toimijoiden yhteistyötä.

Aluehallinnon keskeisten yhteistyökumppaneiden kanssa kehitetään menettelytapoja yhteisten tehtäväalueiden tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi.

Eri asteisiin poikkeusoloihin varautumista tehostetaan.

Tulosarvio: Aluehallinnon keskeisiksi yhteistyökumppaneiksi voidaan katsoa mm. maakuntien liitot. Lääninhallituksen sosiaali- ja terveysosastolla on edustajansa Pohjois-Karjalan ja Etelä-Savon maakuntien yhteistyöryhmässä sekä läänin kaikkien kolmen maakunnan maakuntayhteistyöryhmän sihteeristössä.

Alueellista hyvinvointipolitiikkaa pyritään kehittämään maakunnissa mm. hyvinvointiklustereiden avulla. Sosiaali- ja terveysosastolla on edustaja Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon hyvinvointiklusterityöryhmissä. Maakuntaliitot ja lääninhallituksen sosiaali- ja terveysosasto ovat tehneet yhteistyötä maakunnallisten hyvinvointiohjelmien valmistelussa. Tällaiset ohjelmat tai strategiat ovat valmistuneet Pohjois-Karjalassa ja Etelä-Savossa.

Sosiaali- ja terveysosasto pyytää maakuntaliittojen lausunnot perustamiskustannus- ja kehittämishankkeista ennen rahoituspäätöksen tekoa. Maakuntaliitot pyytävät lausunnot maakuntaohjelmien ja toteuttamissuunnitelmien luonnoksista sekä maakuntaa koskevista

muista strategia-asiakirjoista. Maakuntaliitot pyytävät sosiaali- ja terveysosaston lausuntoja hyvinvointia koskeviin EU-hankkeisiin. Sosiaali- ja terveysosastolla on hankkeiden rahoituspäätösten valmistelussa tiivis yhteistyö maakuntaliittoon.

Maakuntaliittojen kanssa on tehty jossain määrin yhteistyötä seutilaisuuksien ja seutuhankkeiden valmistelussa.

Lääninhallitus on asettanut sosiaali- ja terveystieteellisen neuvottelukunnan, johon on pyritty kokoamaan mahdollisimman edustavasti sekä alueellisia että paikallisia toimijoita. Neuvottelukunnan tavoitteena on edistää alueellista hyvinvointia mm. tukemalla kuntia hyvinvointistrategioiden ja -ohjelmien laadinnassa. Neuvottelukunta on toimittanut sosiaali- ja terveysministeriölle näkemyksiään siitä, mitä asiakokonaisuuksia itäsuomalaisesta näkökulmasta katsottuna tulisi sisällyttää seuraavaan valtakunnalliseen sosiaali- ja terveydenhuollon tavoite- ja toimintaohjelmaan vuosille 2004 –2007.

Lääninhallitus kävi aluehallinnon keskeisten viranomaisten kanssa neuvottelut, joissa ne ilmoittivat periaatteellisen halukkuutensa hyödyntää yhteispalvelua oman verkkonsa kehittämiseksi.

Hätäkeskustoiminnan käynnistymisen yhteydessä järjestetyissä tiedotus- ja koulutustilaisuuksissa on otettu esille valmiussuunnitelmien uudistamisen tarve vuoden 2002 lopussa julkaistun terveydenhuollonvalmiussoppan mukaisesti. Lääninhallituksen edustajat osallistuvat hätäkeskuksen yhteistyöryhmiin.

Lääniin on perustettu VIRVE -viranomaisverkon käyttöönoton tukemiseksi ja toiminnan käynnistämiseksi alueelliset VIRVE -yhteistyöryhmät lääninhallituksen toimipisteisiin. Tarkoituksena on saada normaalioloissa toimiva viranomaisviestintäverkko, joka palvelee myös poikkeusoloissa.

Pohjois-Savossa pidettiin toukokuussa valmiusharjoitus POSA 3, jossa erityisenä tavoitteena oli harjoitella sosiaali- ja terveydenhuollon ja ympäristöterveydenhuollon valmiutta ja yhteistyötä.

Poliisiosasto on toteuttanut helmikuussa Tuisku 2003 toimintaharjoituksen, jossa testattiin 1.12.2002 päivitetyn erityistilannesuunnitelman ja viranomaisyhteistyön toimivuutta useiden poliisilaitosten alueella liikkuvan vaativan poliisioperaation hoidossa.

Lääninhallitus valmisteli oman viestintäsuunnitelmansa ja ohjasi alaisen hallinnon viestintäsuunnitelmien laadintaa. Viestintäsuunnitelmat valmistuivat kevään aikana.

Muut tavoitteet

Tulostavoite: Lääninhallitus tukee eriarvoisuuden vähentämistä ja heikoimmassa asemassa olevien väestöryhmien hyvinvoinnin edistämistä sekä palvelujärjestelmien hyväksi havaittujen rakenteellisten ja laadullisten muutosten juurruttamista osaksi normaalia toimintaa.

Tulosarvio: Sivistysosasto toteutti kevään 2003 aikana Itä-Suomen kuntia koskevan vaikeavammaisten perusopetuksen jälkeisen koulutustarpeen kartoituksen. Vastaukset kattoivat 74 % (49/66) kunnista. Jokaisessa maakunnassa on akuutti tarve järjestää perusopetuksen jälkeistä vaikeavammaisille tarkoitettua ammatillista koulutusta eri muodoissaan vähintään 2-3 ryhmälle/maakunta.

Romaniasiain neuvottelukunnassa on monialaisena yhteistyönä edistetty koulutuksen tasa-arvoon ja jatkokoulutusmahdollisuuksiin liittyvää tietoutta.

Opetusministeriö on osoittanut sivistysosastolle 85 000 euroa tietoyhteiskuntataitojen tuki- ja neuvontahenkilöiden koulutuksen toteuttamiseen vuosina 2003-2004. Kevätkaudella 2003 vastaavia aiemmin myönnettyjä rahoja laitettiin maksuun 12 400 euroa kahdeksalle eri hankkeelle. Koulutuksella järjestettiin 15 kurssia, joihin osallistui 164 henkilöä. Koulutus on organisoitu pääasiassa vapaan sivistystyön oppilaitosten ja kirjastojen kanssa ja se on suunnattu sellaisille henkilöille, jotka ovat halukkaita toimimaan tuki- ja neuvonta-tehtävissä ns. vertaiskouluttajina tai opastajina esimerkiksi omissa järjestöissään.

Tulostavoite: Lääninhallitus tehostaa osastojensa välillä tapahtuvaa poikkihallinnollisen yhteistyön vaikuttavuutta.

Tulosarvio: Sivistysosasto on tehnyt yhteistyötä sosiaali- ja terveysosaston kanssa esim. EU-hankearvioinnissa, täydennyskoulutuksessa ja erityisryhmiä koskevassa toiminnassa.

TOIMIALAKOHTAISET TALOUSARVIOTAVOITTEET

SIVISTYSOSASTO

Tulostavoite: Oppilaitosverkon ja ylläpitojärjestelmän kehittymistä, koulutuksen alueellista saavutettavuutta, tuloksellisuutta ja oppilaan oikeusturvan toteutumista seurataan ja arvioidaan. Erityistä huomiota kiinnitetään ammattitaitoisen työvoiman tuottamiseen ja koulutuksen jälkeiseen työllistymiseen.

Tulosarvio: Oppilaitosverkon kehittymistä läänin alueella on seurattu OPTI-tietojärjestelmän, tilastokeskustietojen ja koulutuksen järjestäjiltä saatujen tietojen avulla. Tilastokeskus ja koulutuksen järjestäjät seuraavat oppilaiden työhönsijoittumista.

Lääninhallitus on toteuttanut oikeusturvaan liittyvää informaatio-ohjausta puhelimitse, internet-sivujen ja opetushenkilöstön täydennyskoulutuksen avulla.

Lääninhallitus teki helmikuussa 2003 arvion oppilaiden oikeusturvan tilasta ja koululaisiäädännön oikeusturvaa koskevien säännösten toteutumisesta vuonna 2002 käsiteltävänä olleiden tapausten ja informaatio-ohjauksen perusteella.

Valitusten/kantelujen määrä on ollut kasvussa. Alkuvuonna on ollut enemmän tapauksia kuin viime vuonna vastaavaan aikaan.

Tulostavoite: Ammatillisen koulutustarpeen alueellista ennakoitua toteutetaan yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa huomioon ottaen työelämän tarpeet sekä

ikäntyvän väestön ja nuorten ikäluokkien koulutuskysyntä. Lääninhallitus on aktiivisesti mukana yhtenä toimijana maakunnallisten ennakoitietojen tuottamisessa KESU 2008 -prosessissa. Valtakunnallista yhteishakujärjestelmää toteutettaessa kiinnitetään erityistä huomiota neuvontapalveluihin.

Tulosarvio: Kolmen maakuntamme koulutustarpeen ennakointia on tehty opetusministeriön asettaman Koulutustarjonta 2008-projektin aikataulun mukaisesti. Projekti tuottaa koulutustarve-ennusteet Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmaa varten. Seuraava suunnitelmakausi koskee vuosia 2003-2008. Niin sanotulla perusuralla maakuntien toimialaennusteet on sovitettu valtakunnalliseen ennusteeseen ja vastaavasti ns. tavoiteuran toimialaennusteet ovat maakuntalähtöisiä. Koulutustarvelaskelmat on laadittu v. 2000 väestölaskennan tasoon korjatuilla Mitenna -luokituksen mukaisilla tiedoilla. Näin ne ovat vertailukelpoisia käytettävissä olevien historiatietojen sekä valtakunnallisten ennusteiden kanssa.

Maakuntaohjelmia ja niiden toteuttamissuunnitelmia on työstetty aktiivisesti sekä klustereittain että erilaisissa työryhmissä, osaamistiimeissä, mm. ammatillisen toisen asteen koulutuksen kehittämiseksi lukioyhteistyön kautta, koulutusjatkumoina rakentamalla ja aikuisväestön osaamistasoa kohottavilla ehdotuksilla.

Yhteishaku on toteutettu hallinnollisesti ja ohjauksellisesti annetun valtakunnallisen aikataulun mukaisesti. Alkuvuoden aikana on käsitelty 10 400 hakulomaketta ja ohjaushenkilöstölle on järjestetty yhteishakuun liittyvää koulutusta. Lisäksi on annettu informaatio-ohjausta hakemiseen ja koulutustarjontaan liittyvissä kysymyksissä.

Tulostavoite: Aikuisten koulutustason kohottamisohjelman (Noste) toteuttamisen kautta lääninhallituksella on aktiivinen rooli aikuisväestön lisäkoulutuksen toteuttamisessa.

Tulosarvio: Lääninhallitus on tehnyt saamallaan 1370 200 euron määrärahalta valtionavustuspäätökset kuudelle alueelliselle ja yhdelle koko lääniä koskevalle Nostehankkeelle. Valtionavustusta on myönnetty opintoihin hakeutumista edistäviin toimiin, opiskelun tukitoimiin sekä 528 perus- ja ammattitutkintoon tai niiden osatutkintoon sekä ajokorttikoulutukseen tai sen osatutkintoon.

Tulostavoite: Opetustoimen henkilöstökoulutusta toteutetaan tulossopimuksen mukaisesti seuraavista teemoista:

- aluekehittäminen
- lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen
- opetussuunnitelmien uudistaminen ja koulutuksen arviointi
- opetustoimen hallinto ja johtaminen sekä
- tietostrategian toimeenpano.

Tulosarvio: Alkuvuonna järjestettiin 14 koulutus- ja informaatiotilaisuutta, joihin osallistui yhteensä 890 henkilöä. Koulutustilaisuuksien suunnittelua ovat ohjanneet opetusministeriön määräämät koulutuspoliittisesti merkittävät painoalueet ja läänin alueelliset tarpeet. Ajankohtaiset kysymykset ovat liittyneet muun muassa tietostrategian

toimeenpanoon, tasa-arvoisiin koulutuspalveluihin ja oikeusturvakysymyksiin, erityisopetukseen sekä työssäoppimiseen. Myös valtakunnalliset kärkihankkeet: Luovuus ja kulttuuri-hanke sekä Nuorten osallisuushanke ovat olleet koulutuksissa keskeisesti esillä.

Tulostavoite: Sivistyksellisten peruspalvelujen toteutumista arvioidaan sovittujen arviointikohteiden mukaisesti koulutuksen tasa-arvon näkökulmasta. Lääninhallitus tukee seuranta- ja arviointiohjauksen keinoin kansallisen koulutuspolitiikan alueellista toteutumista niin, että sivistykselliset peruspalvelut toteutuvat mahdollisimman tasa-arvoisesti läänin eri osissa.

Tulosarvio: Sivistystoimen valtakunnallinen peruspalvelujen yhteenvetoraportti tehtiin ja luovutettiin opetusministeriölle toukokuussa. Vuoden 2002 sivistystoimen arvioinnissa esiopetuksen yhteenvedon koontavastuu oli Itä-Suomen läänillä. Sivistystoimen arvioinnin tuloksia esiteltiin eri vastuualueiden tilaisuuksissa kuntien edustajille.

Tulostavoite: Kuntien kirjasto- ja tietopalvelujen laatua ja saatavuutta, erityisesti lasten ja nuorten kirjasto- ja tietopalvelujen järjestämistä kuntien kirjastoissa, seurataan. Kirjastojen kulttuurista tehtävää etenkin kaunokirjallisuuden asiantuntijana ja tukijana vaalitaan. Kuntien ja seutukuntien välistä yhteistyötä kirjastopalvelujen järjestämisessä edistetään. Henkilöstön ammattitaidon kehittymistä tuetaan informaatio-ohjauksen ja koulutuksen avulla. Kirjastohenkilöstön osallistumista kansainvälisiin koulutustapahtumiin tuetaan.

Tulosarvio: Yleisten kirjastojen toimintatilastot vuodelta 2002 on tallennettu valtakunnalliseen tilastotietokantaan: lääninhallitus ohjeisti kuntia ja tarkasti niiden antamat tiedot. Toiminnasta on tehty raportti opetusministeriölle ja elokuussa valmistuu julkaisu lääninhallituksen julkaisusarjassa. Peruspalvelujen arviointiin liittyen tehtiin selvitys kirjastopalvelujen saatavuudesta läänin alueella. Aihetta käsiteltiin myös läänin kirjastopäivillä.

Lasten ja nuorten kirjasto- ja tietopalveluja tuettiin järjestämällä opetus- ja kirjastohenkilöstölle yhteinen Onnistunut ohjaus -koulutuspäivä Kuopiossa. Lääninhallitus jakoi avustusta 9 kirjastolle yhteensä 18 000 euroa lukemisharrastusta tukeviin hankkeisiin, erityisesti lasten ja nuorten innostamiseen lukemisharrastuksen pariin. Matka-avustusta on annettu kahdelle henkilölle osallistumiseen kansainväliseen koulutustapahtumaan Iso-Britanniassa ja Virossa. Lääninhallitus järjesti kaksi tiedonhakukoulutuspäivää Ilomantsin ja Kerimäen kirjastoissa seutukunnan kirjastohenkilöstölle. Punkaharjulla järjestettiin kaksipäiväiset läänin kirjastopäivät, joihin osallistui itäsuomalaisista lisäksi neljä virolaista kirjastoalan asiantuntijaa.

Lääninhallitus on tehnyt arviointi- ja seurantakäynnin Kitee – Kesälahdella, jossa on maamme ensimmäinen kahden kunnan yhteinen kirjastolaitos. Seurantakäyntiin liittyi myös keskustelu koko Keski-Karjalan seutukunnan kirjastojen yhteistyöstä. Kirjastotoimenjohtajan virkaan liittyvissä kuntien välisissä ostopalvelukysymyksissä on annettu informaatio-ohjausta. Erilaisia kuntayhteistyön malleja kirjastotoimen järjestämisessä on käsitelty myös läänin kirjastopäivillä.

Tulostavoite: Lasten ja nuorten liikunnan sekä terveystoiminnan kehittämiseksi tuetaan erityisesti lähiliikuntapaikkojen kehittämistä. Nuorisotoimessa on keskeistä

nuorten osallisuutta koskevan toimenpideohjelman käynnistäminen, kunnallisen nuorisotyön arviointi sekä nuorten työpajatoiminnan kehittäminen. Yhteistyössä kuntien ja kansalaisjärjestöjen kanssa tuetaan ja kehitetään lasten ja nuorten iltapäivätoimintaa.

Tulosarvio: Lasten ja nuorten liikunnan sekä terveystoiminnan kehittämiseksi on liikuntapaikkojen avustamispolitiikassa painotettu lähiliikuntapaikkojen rakentamista. Lääninhallitus on osallistunut nuorten osallisuutta koskevan toimenpideohjelman alueelliseen toteuttamiseen. Nuorten osallisuutta koskevat hankkeet on kartoitettu. Kunnallisen nuorisotyön arviointia on tehty peruspalvelujen arvioinnin yhteydessä. Työpajatoiminnan kehittämiseksi on järjestetty koulutustilaisuuksia sekä jaettu kansallisia avustuksia ja EU:n rakennerahastovaroja. Lasten ja nuorten iltapäivätoiminnan valtionavustukset on jaettu paikallisille hankkeille.

Tulostavoite: Liikunnan ja nuorisotoimen alueilla osallistutaan kahdenväliseen kansainväliseen toimintaan erillisten yhteistyöohjelmien mukaisesti.

Tulosarvio: Liikunta- ja nuorisotoimi on toteuttanut sopimusten mukaista yhteistyötä Belgian flaamilaisen yhteisön, Italian Campanian, Saksan Schleswig-Holsteinin, Venäjän Karjalan tasavallan ja Pietarin kaupungin sekä Viron Länsi-Virunmaan, Itä-Virunmaan sekä Järvamaan kanssa.

Tulostavoite: Lääninhallitus toimii valtion alueviranomaisena EU:n rakennerahasto-ohjelmien toimeenpanoon liittyvissä tehtävissä opetusministeriön hallinnonalalla. Itä-Suomen tavoite 1 – ohjelman kautta tuetaan alueellista kehittämistä tavoitteena alueen osaamisen vahvistaminen, työvoiman valmiuksien parantaminen ja osaamis- ja koulutusrakenteiden kehittäminen. Alueellista yhteistyötä maakunnan liittojen ja työvoima- ja elinkeinokeskusten kanssa kehitetään ja tiivistetään.

Tulosarvio: Lääninhallituksen valmisteltavana on ollut vuonna 2003 yhteensä 250 hankehakemusta. Myönteisiä hankepäätöksiä tehtiin 14, jatkorahoituspäätöksiä 89 ja muutospäätöksiä 11. Kielteisiä päätöksiä tehtiin 6. Valmistelussa on 116 hanketta. Käynnissä on 180 hanketta, joista maakuntien välisiä yhteishankkeita on 5. Päätyneitä hankkeita on 36.

Hankepäätökset on tehty maakuntien yhteistyöasiakirjoissa sovittujen linjausten mukaisesti sekä myöntämisvaltuuksien puitteissa. Myöntämisvaltuuksien sitomistilannetta seurataan kumulatiivisesti koko ohjelmakauden 2000-2006. Vuosien 2000-2003 yhteenlaskettu valtuus on 112 764 milj. euroa, josta 30.6.2003 on sidottu päätöksillä 74 %.

Hankkeiden ja teknisen tuen projektien maksatuksiin on alkuvuodesta 2003 käytetty 7 219 milj. euroa.

Tulostavoite: Lääninhallitus toimii Interreg III A –yhteisöaloitehankkeiden toimeenpanoon liittyvissä tehtävissä opetusministeriön hallinnonalalla, edistää Equal-hankkeiden alueellista valmistelua sekä antaa sitovan lausunnon Leader + koulutus- ja kulttuuri-hankkeissa. Toimitaan Cimon alueellisena yhteistyökumppanina ja toimijoiden verkottajana. Suomen lähialueiden edustajien kanssa järjestetään yhteisiä tapaamisia yhteistyön kehittämiseksi ja vakinaistamiseksi.

Tulosarvio: Itä-Suomen lääninhallitus on osarahoittajana kahdessa Interreg III A-

ohjelmassa. Kaakkois-Suomen ja Karjala - Interreg III A ohjelmista tehtiin yhteensä 4 myönteistä rahoituspäätöstä. Yhteensä ohjelmissa on sidottu tai varattu hankkeille 3,2 milj. euroa. Interreg - hankehakemuksia on lääninhallituksessa käsitellyssä 3 kappaletta.

Muut tulostavoitteet:

Lääninhallitus tarjoaa asiantuntevaa ja puolueetonta ohjausta oppilaitosten ja yleisten kirjastojen rakennusteknisessä suunnittelussa ja valtionapuun liittyvissä kysymyksissä.

Liikuntalain uudistuksen toteutumiseen liittyvät tarpeet otetaan huomioon alueellisessa ohjauksessa. Liikunta- ja nuorisotoimen sekä kulttuurin ja taiteen valtakunnalliset tavoitteet toteutetaan ja toimenpiteitä sovitetaan yhteen ja arvioidaan yhteistyössä alueellisten asiantuntijaverkostojen kanssa sekä kehitetään tietohuoltoa ja kansainvälistä yhteistyötä osana alueellisten ja kansainvälisten sivistys- ja kulttuuripalvelujen verkkoa.

Nuorten elinoloja arvioidaan elinoloindikaattorien perusteella ja osoitetaan nuorten työpajatoimintaan ja koululaisen iltapäivätoimintaan valtionavustukset toimintoja kehittämien. Nuorten osallistumista ja yhteiskunnallista vaikuttamista edistäviä hankkeita tuetaan.

SOSIAALI- JA TERVEYSOSASTO

Tulostavoite: Lääninhallitukset tukevat ja edistävät terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin toteutumista sekä sosiaalisten ongelmien ja syrjäytymisen ehkäisyä alueellaan. Lääninhallitusten erityisiä painoalueita vuonna 2003 ovat sosiaali- ja terveydenhuollon etu- ja jälkikäteisvalvonta sekä uuden kehittämishankejärjestelmän toimeenpano.

Tulosarvio: Ikäihmisten hoitoa ja palveluja koskevien laatusuosituksen käytäntöön saattamiseksi Itä-Suomen läänissä on toteutettu IkäLaatu -projekti vuosina 2001-2003. Projektilla on tuettu kuntien vanhuspoliittisten strategioiden valmistelua ja vanhustenhuollon laadun kehittämistä. Projektiin on osallistunut 17 kuntaa. Projekti on tarjonnut koulutusta ja konsultaatiota myös projektin ulkopuolisille kunnille.

Vanhustenhuollon laatusuositusten pilotointi on toteutunut Itä-Suomen läänissä hyvin. Vuoden 2003 loppuun mennessä vanhustenhuollon strategia ja toimintaohjelma on olemassa lähes kaikissa kunnissa. Projektin alkaessa kyseinen suunnitelma oli vain noin 1/3 kunnista. Kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämiseen, palvelujen saatavuuteen ja vanhustenhuollon henkilöstömitoituksiin sekä strategioiden toteuttamisen varmistamiseen sekä toimenpiteiden vaikutusten seurantaan ja arviointiin on kiinnitetty projektissa erityistä huomiota.

Sosiaali- ja terveydenhuollon etukäteisvalvonta tapahtuu lupien myöntämisen yhteydessä. Lupahakemuksia käsiteltäessä on pyritty selvittämään luvan myöntämisen edellytykset perusteellisesti.

Pyrkimyksenä on tehdä myös oma-aloitteisia tarkastuskäyntejä lääninhallituksen valvonnan alaisiin toimintayksiköihin. Näitä käyntejä ei kuitenkaan ole ollut mahdollista tehdä tavoiteltua määrää käytettävissä olevien voimavarojen niukkuuden vuoksi.

Jälkikäteisvalvonta käynnistyy yleensä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaan tehtyä kantelun tai muun ilmoituksen havaitsemastaan epäkohdasta. Lääninhallituksen henkilöstövoimavarojen niukkuuden vuoksi kantelujen käsittelyajat venyvät liian pitkiksi. Sosiaalihuollon kanteluiden ratkaisuaika on ollut Mikkeliissä ja Joensuussa 6-9 kuukautta ja Kuopiossa 12-18 kuukautta.

Terveydenhuollon hallintokantelut ovat voimakkaasti lisääntymässä ja tulossopimuksen mukaista kantelujen käsittelyajan 9 kuukauden määräaika ei ole kaikissa tapauksissa pysytty saavuttamaan. Etenkin terveydenhuollon palvelujärjestelmään kohdistuvat kantelut lisääntyvät.

Lääninhallitus on tehnyt päätökset kuluvan vuoden kehittämishankkeista helmikuussa.

Tulostavoite: Alkoholijuomien vähittäismyyntin ja anniskelun valvontaa ja lupahallintoa kehitetään osana sosiaali- ja terveystaloutta.

Tulosarvio: Lääninhallitus ei ole myöntänyt anniskelulupia pääasiassa lapsille, nuorille ja perheille tarkoitettuihin tiloihin ja tilaisuuksiin. Työpaikkaruokaloihin ei ole haettu yhtään anniskelulupia lääninhallitukselta.

Alkoholijuomien anniskelu- ja vähittäismyyntiluvan haltijoiden ja yritysten henkilökuntaa on tuettu omavalvontasuunnitelmien laadinnassa ja toteuttamisessa. Luvan hakijoille on lähetetty omavalvontasuunnitelman mallilomakkeet jo hakemuslomakkeen mukana. Samoin ne on lähetetty uusille luvanhaltijoille lupapäätöksen liitteenä sekä pyydetty täyttämään lomakkeet. Valvontakäynneillä on tiedusteltu omavalvontasuunnitelmaa, ja ellei sitä ole tehty, se on pyydetty tekemään. Lisäksi läänin alueella on järjestetty yrittäjien pyynnöstä pienimuotoisia koulutustilaisuuksia alkoholisäännöksistä, joissa on aina otettu esille yrittäjän omavalvonta. Omavalvontasuunnitelmia on tällä hetkellä lähes puolessa anniskelu- ja vähittäismyyntipaikoista, joskin useissa paikoissa suunnitelmat ovat kovin vaatimattomia.

Lääninhallituksen tarkastajat ovat suorittaneet alkoholilain edellyttämää valvontaa pyrkimällä ehkäisemään alkoholin käytöstä aiheutuvia sosiaalisia, terveydellisiä ja yhteiskunnallisia haittoja painottamalla tarkastuksen alkoholivaltaisiin ja häiriöalttiisiin ja nuorison suosimiin anniskelupaikkoihin sellaisina ajankohtina, jolloin rikkeitä yleisimmin esiintyy.

Lääninhallituksella on valmiudet ottaa vastaan lain mukaiset lupahallinto- ja valvontatehtävät kolmen (3) henkilötyövuoden lisäresursseilla vuosina 2004 ja 2005.

Tulostavoite: Ympäristöterveydenhuollossa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että kunnat suorittavat vastuullaan olevaa valvontaa riittävästi ja tasapuolisesti.

Tulosarvio: Itä-Suomen läänistä on valittu kaksi aluetta valtakunnalliseen kokeiluhankkeeseen, jossa on tarkoitus löytää käyttökelpoisia toteuttamismalleja ympäristötervey-

denhuollon uudelleen järjestämiseen kuntien välisenä yhteistyönä ja siten mahdollistaa nykyisten resurssien joustavampi käyttö ja erikoistuminen sekä turvata toiminnat erilaisissa normaalista poikkeavissa tilanteissa. Lääninhallitus on nimennyt edustajansa hankkeiden ohjausryhmiin.

Valvonnan tasapuolista ja riittävää toteutumista on seurattu kansallisesti raportoitavien talousveden ja uimaveden avulla sekä paikallisten ympäristöterveysohjelmien seurannan ja arvioinnin avulla. Kesäkuussa valmistui lääninhallituksen kokoama tilannearvio kuntien ja kuntayhtymien omasta arvioinnista ohjelmien vaikuttavuudesta ja toteutumisesta.

Eläinlääkintä

Tulostavoite: Valmiuksia tarttuvien eläintautien ennaltaehkäisyyn ja vastustukseen tehostetaan entisestään koko maassa. Eläinten sivutuotteiden asianmukaisesta hävittämisestä ja käsittelystä huolehditaan. Tehostetaan paikallisten eläinsuojeluvalvontaviranomaisten ohjausta ja eläinten pitoon kohdistuvan eläinsuojeluvalvonnan toimivuutta. Lääninhallitukset valvovat ja ohjaavat lääkkeiden käyttöä eläimille. Kunnallisten eläinlääkäripalvelujen saatavuuden varmistamista jatketaan. Ympäristöterveydenhuollon yksiköiden työnjakoa kehitetään.

Tulosarvio: Virkaeläinlääkäreiden työkokouksissa on jatkettu eläinlääkäreiden valmiuskoulutusta sekä selvitetty kunnallisten eläinlääkäripalvelujen saatavuutta. Raatojen keräilyyn uusista määräyksistä on tiedotettu mm. kevään valvontaviranomaiskoulutusten yhteydessä. Kaikki maa- ja metsätalousministeriön määräämät eläinlääkäreiden lääkekirjanpitoluokastukset on suoritettu ja eläinperäistä elintarvikkeista löydettyjen eläinlääkejäämien alkuperä on selvitetty. Kunnallisten päättäjien kanssa on keskusteltu ympäristöterveydenhuollon laajemmista yhteistyön mahdollisuuksista.

Elintarvikevalvonta

Tulostavoite: Kuntien elintarvikevalvontaa ja -tarkastusta arvioidaan ja tehostetaan kehittämällä edelleen kuntien yhteistyötä. Jatketaan kuntien elintarvikevalvonnan laatujärjestelmien kehittämistä yhdessä Elintarvikeviraston kanssa. Jatketaan yhdessä muiden elintarvikeviranomaisten kanssa elintarvikevalvonnan vaatimustenmukaisuuden arvioinnin pohjustusta.

Alueellisesti merkittävien peruselintarvikkeiden kokonaislaatua valvotaan pellolta pöytään periaatteen mukaan. Tavoitteen toteutumiseksi kehitetään valvontahenkilöstön ammattitaitoa ja varmistetaan kuluttajien riittävä tiedonsaanti.

Tulosarvio: Lääninhallituksen edustaja on osallistunut kuntien elintarvikevalvonnan arviointia kehittävän työryhmän työskentelyyn. Työryhmä jatkaa toimintaansa.

Lääninhallituksessa on tehty Elintarvikeviraston siihen osoittamalla varoilla projektityönä selvitys muikun ja kuhan kokonaislaadusta. Selvityksen perusteella aiotaan kohdentaa valvontaa sellaisiin kohtiin, jossa elintarvikkeen kokonaislaadussa on vielä parantamista ”pellolta pöytään”-periaatteen mukaisesti.

Elintarvikevalvontaan liittyen sosiaali- ja terveysosastolle kuuluu tuoteturvallisuuden valvonta, jolla on liittymäkohtia myös kuluttajansuoja-asioihin. Kuntien vuoden 2002 tietojen pohjalta tuoteturvallisuusvalvonnan tason arviointi on käynnissä. Tulokset valmistuvat syksyn aikana. Palvelujen valvonnassa lääninhallitus on valmistellut ohjelmanpalvelujen ja laskettelurinteiden valvontaprojektit kunnille. Tulokset valmistuvat vuoden loppuun mennessä. Valtakunnalliseen leikkikenttien valvontaprojektiin osallistui läänissä 26 valvontayksikköä. Lääninhallituksen rooli oli ohjata valvontaprojektia ja koota tulokset. Tulokset on toimitettu Kuluttajavirastoon kesäkuussa.

POLIISIOSASTO

Toiminnan tavoitteet

Päihteiden, erityisesti alkoholin, yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle aiheuttamien uhkien torjuminen:

Yhteistyössä Sosiaali- ja terveysosaston sekä Tuotevalvontakeskuksen kanssa on tehostettu paikallispoliisin suorittamaa anniskelupaikkojen ja niiden ympäristön valvontaa sekä valvonnan tulosten välittämistä viranomaisten välillä. Käytössä on ollut poliisin ja Tuotevalvontakeskuksen yhteistyössä kehittämä sähköinen valvontaraportti. Loppukeväästä käynnistyneen toiminnan tuloksista ei vielä ole konkreettisia tuloksia saatavilla.

Paikallispoliisin yhteistoiminnan kehittäminen ja lisääminen

Tavoiteltava yhteistoiminta-aluejako (3-7) on odottanut vielä toteutustaan. Asian liikkeellelähtö on riippuvainen Matti Vanhasen hallitusohjelman täytäntöönpanosta ja uuden sisäministerin Kari Rajamäen kannanotosta.

Panostus huumausainekaupan katuvalvontaan

Tulossopimuskauden ensimmäisen neljänneksen (6 kuukautta) tulos toimintaan käytettynä työaikana osoittaa, että edellisellä tulossopimuskaudella aloitettu toiminta ei ole jatkunut poliisilaitosten kanssa sovitulla tavalla. Asiaan on kiinnitetty poliisipäälliköiden huomiota toukokuun lopun päällikkökokouksessa. Asian johdosta on oltu yhteydessä heinäkuun lopulla myös poliisilaitosten kenttätoiminnasta vastaavaan päällystään.

Työhönsä motivoitunut, työkykyinen ja ammattitaitoinen henkilöstö

Työhyvinvointihankkeen (Navigare) väliraportti on parhaillaan valmistumassa. Hankkeella tavoitellaan ensisijaisesti muutoksen aikaansaamista toiminta- ja työkuultuureissa. Toista vuottaan käynnissä olevan hankkeen tuloksista on hankkeen koulutustilaisuuksista saadun palautteen perusteella todettavissa, että yhdessä kolmasosassa poliisilaitoksista toiminta on käynnistynyt hyvin, yhdessä kolmasosassa toiminta on käynnistymässä ja yhdessä kolmasosassa ei vielä ole päästy alkuun.

Poliisilaitokset ovat analysoineet vuoden 2002 henkilöstöbarometrin tuloksia ja etsineet oman työyhteisön ja/tai työn kehittämis-/ parantamiskohteita, joita on löytynyt jokaisesta poliisilaitoksesta.

Poliisissa on otettu käyttöön uusi kannustavuuteen tähtäävä palkkausjärjestelmä. Käyttöönotto on sujunut periaatteessa hyvin, mutta järjestelmä ei ole vielä valmis. Tätä osoittaa se, että kihlakunnan poliisilaitoksissa on yhteensä 90 henkilöä, jotka ovat halunneet saattaa palkkausratkaisun poliisilaitoksen palkkatyöryhmän erimielisyyskäsittelyyn. Poliisin lääninpalkkatyöryhmän käsittelyyn edellä mainituista on tähän mennessä siirtynyt vasta muutama tapaus.

PELASTUSOSASTO

Tulostavoite: Lääninhallitus ohjaa ja valvoo kuntien palvelutasopäätösten tasoa ja toimeenpanoa. Erityistä huomiota kiinnitetään tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ehkäisyyn sekä riskien edellyttämiin palokuntien toimintavalmiuksiin.

Tulosarvio: Lääninhallitus huolehtii alueensa kuntienpelastustoimen PRONTO-tietojen luotettavuudesta. Läänin kaikkien kuntien kuntatiedot vuosilta 2001 ja 2002 käytiin läpi lääninhallituksessa. 54 kunnan tiedot oli korjattu 30.6.2003 mennessä riittävällä tarkkuudella.

Lääninhallitus valvoo, että palotarkastukset tehdään säädetyin määräväleihin ja puuttuu tarvittaessa epäkohtiin. Lääninhallitus lähetti maaliskuussa 2003 selvityspyynnön 22 kunnalle, jotka olivat v. 2002 osittain laiminlyöneet erityiskohteiden palotarkastukset. Lääninhallitus pyysi selvitystä syistä, jotka ovat johtaneet tarkastusten vähäisyyteen. Samalla asetettiin rästissä olevien tarkastusten tekemiseen määräaika 31.8.2003. Saatujen selvitysten perusteella yleisin syy, joka johti palotarkastusten vähäisyyteen, oli työvoimapula, joka johtui viranhaltijan paikkakunnalta poismuutosta ja pitkistä sairaslomista.

Pelastustoimiasetuksen 10 - 11 §:n mukaiset turvallisuussuunnitelmat on laadittu asianmukaisesti ja suunnitelmien edellyttämät turvallisuusjärjestelyt on toteutettu vajaassa kahdessa kolmasosaa suunnitteluvuorokausista kohteista kesäkuun lopussa.

Kunnat osallistuvat pelastustoimen turvallisuuskampanjoihin (112, NouHätä) ja muu valistustoiminta tavoittaa 10 % väestöstä. Kesäkuussa järjestettiin yhteistyökokous, johon osallistuivat Vapaaehtoisen Maanpuolustuskoulutus ry:n piiripäälliköt, SPR:n edustajat sekä Pelastusalan liittojen toiminnanjohtajat. Pronto-tiedoston mukaan alkuvuodesta koulutus- ja valistustilaisuuksiin on osallistunut asetetusta tavoitteesta noin kolmasosa.

Pelastusosasto yhdessä sivistysosaston kanssa lähetti tammikuussa 2003 kirjeen peruskoulujen rehtoreille ja kuntien palopäälliköille. Kirjeessä kiinnitettiin huomiota NouHätä -kampanjan toteuttamistapaan sekä toivottiin, että mahdollisimman moni peruskoulu osallistuisi kampanjaan.

Palokuntien toimintavalmius on alkuvuodesta ollut varsin hyvällä tasolla. Palokuntien keskimääräinen toimintavalmiusaika on ollut alle kymmenen minuutin. Tehtäväkohtainen vahvuus on ollut keskimäärin yhdeksän henkilöä.

Tulostavoite: Lääninhallitukset seuraavat ja tukevat alueellisten pelastuslaitosten sekä hätäkeskusten suunnittelua ja toteuttamista siten, että voimavarat ja palvelut mitoitetaan alueittain niiden riskien edellyttämällä tavalla ja pelastustoiminnan johtamisjärjestelyt ovat tehokkaat ja selkeät.

Tulosarvio: Lääninhallitus järjesti kesäkuun alussa aluepalopäälliköille ja pelastustoimi-alueiden suunnittelijoille yhteistyökokouksen, jossa käytiin läpi sen hetkinen suunnittelu- ja valmistelutilanne. Alueilla järjestelmän valmistelut ovat käynnistyneet yhteistoimintasuoritteiden edellyttämällä tavalla.

Lääninyhteistyöryhmän tarve on selvitetty jo vuoden 2002 aikana eikä sen perustamista toistaiseksi pidetty tarpeellisena. Yhteyksiä on pidetty muuten, muun muassa niin että lääninhallituksen virkamiehiä on jäsenenä hätäkeskusten yhteistyöryhmissä ja lääninvalmiusjohtaja on jäsenenä hätäkeskuslaitoksen yhteistyöryhmässä.

Itä-Suomen läänissä ei vuoden 2003 alkupuoliskolla hätäkeskusjärjestelmässä ole tapahtunut muutoksia. Valtiollisten hätäkeskusten rakentaminen on käynnistynyt alkuvuodesta 2003 Etelä-Savossa ja Pohjois-Savossa. Nämä hätäkeskukset aloittavat toimintansa vielä kuluvan vuoden joulukuussa.

Lääninhallitus tarkistaa syksyn 2003 aikana pelastustoiminnan ja väestönsuojelun johtamisjärjestelmät sisäasiainministeriön ohjeen mukaiseksi.

Läänin alueella on kuluvan vuoden aikana pidetty viranomaisradioverkon käyttöön liittyviä yhteisharjoituksia hätäkeskusalueittain. Lääninhallitus ei alkuvuoden aikana ole osallistunut harjoituksiin.

Lääninhallituksen pelastusosaston henkilöstö on osallistunut lääninhallituksille yhteisesti järjestettyyn Virve-koulutukseen.

Kuntien palvelutasopäätösten toimeenpanoa on valvottu peruspalvelujen arviointiin liittyen sekä Pronto-tietojärjestelmän avulla. Lisäksi valvontaa suoritetaan kuntakäyntien yhteydessä.

Pelastustoimen alueelliseen järjestelmään siirtymisestä on aluehallinnon viranomaisille tiedotettu muun muassa alueellisilla maanpuolustuskursseilla, valmiusharjoitukseen liittyvissä koulutustilaisuuksissa sekä muissa yhteisissä tapaamisissa.

Lääninhallitus on kesäkuussa 2003 selvittänyt vuoden 2004 varautumiskoulutuksen tarpeet kuntien, yhteistoimintaviranomaisten ja oman organisaationsa osalta ja tehnyt koulutustarpeista esitykset Pelastusopistolle.

Toukokuussa pidettyyn Pohjois-Savon valmiusharjoitukseen POSA 03 osallistuivat kaikki Pohjois-Savon 25 kuntaa sekä alueen yhteistoimintaviranomaiset. Harjoitukseen liittyen järjestettiin yhteistyössä Pelastusopiston kanssa runsaasti toimialakohtaista valmiuskoulutusta.

Alkuvuoden aikana on yhteistoiminta-alueilla pidetty neljä suuronnettomuusharjoitusta.

LIIKENNEOSASTO

Tulostavoite: Lääninhallitus turvaa julkisen liikenteen palvelut alueellaan taloudellisesti tehokkaalla tavalla. Lääninhallitus pyrkii sekä rahoituksen että kehittämistoimien avulla lisäämään joukkoliikenteen houkuttelevuutta ja esteettömyyttä ja lääninhallitusta kehitetään esteettömyyden alueelliseksi asiantuntijaksi. Lääninhallitus tehostaa yhteistyötä kuntien kanssa ja edistää henkilöliikenteen logistista osaamista liikenteenhoidon tehostamiseksi. Lisäksi lääninhallitus toimii kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen toimintaedellytysten parantamiseksi ja liikenneturvallisuuden edistämiseksi.

Läänin alueen kuntien liikenneturvallisuustyötä tuetaan ja aktivoidaan.

Tulosarvio: Lääninhallitus on järjestänyt yhden hankintakierroksen ostoliikenteestä keväällä, jossa oli 26 kohdetta. Marraskuussa järjestetään vuoden 2003 varsinainen kilpailukierros.

Joukkoliikenteessä on jatkettu kutsuohjatun joukkoliikenteen kehittämistä sekä matkojenyhdistytoimintaa kuntien kanssa yhteistyössä. Itä-Suomen lääninhallitus on ollut rahoittamassa projektia, jonka yhteydessä on tutkittu matkojenyhdistelyä aiheutuvan kustannuksen sisällyttämistä KELA:n matkakorvaukseen. Kesän aikana ilmestyi LVM:n esteettömyysstrategia. Siinä lääninhallituksille on esitetty esteettömyyskartoitusten tekemistä. Työ käynnistyy vuoden 2004 aikana. Itä-Suomessa on menossa matkakeskusprojekteja neljällä palkkakunnalla. Niihin on sisällytetty esteettömyyskartoitus. Mikkelin matkakeskushanke on käynnistymässä syksyn aikana.

Ylä-Savon kunnat ovat palkanneet yhdeksään kuntaan yhteisen henkilöliikennelogistikon.

Itä-Suomen läänin liikenneturvallisuustyössä on vuosi 2003 maankäytön teemavuosi. Maankäytön ja liikenneturvallisuuden yhteyksiä pohdittiin seminaarissa. Kuntien liikenneturvallisuustyötä on aktivoitu kuntakäynnein. Etelä-Savossa läänin liikenneturvallisuusryhmä järjesti yhdellä ala-asteella koulumatkojen liikenneturvallisuutta käsittelevän liikennekasvatuspäivän 1-2 luokille.

KILPAILU- JA KULUTTAJAOSASTO

Tulostavoite: Lääninhallitus selvittää etenkin paikallisesti ja alueellisesti vaikuttavia kilpailunrajoituksia.

Lääninhallitus osallistuu myös Kilpailuviraston "Julkinen valta markkinoilla" -hankkeen jatkokäyttöön, jossa parannetaan kuntien valmiuksia palvelutuotantonsa markkinaehtoisuudessa.

Tulosarvio: Tulostavoitteet toteutuvat. Lääninhallitus selvittää toimenpidepyyntöjen perusteella paikallisia ja alueellisia kilpailunrajoituksia. Tähänastiset selvitykset ovat kohdistuneet hintakartelleihin, määräävään markkina-asemaan ja julkisen tuen kilpailuvaikutuksiin.

Tulostavoite: Kuluttajien hintatietoisuuden tueksi tehdään hintavertailuja ja varmistetaan kuluttajien tiedonsaanti niistä. Tehdään euroon siirtymisen hintavaikutusten loppuarvio sekä valtakunnallisia, teemoitettuja valvontakampanjoita.

Tulosarvio: Loppuarvio eurosta on tehty. Myös muut tulostavoitteet toteutuvat.

Tulostavoite: Huolehditaan talous- ja velkaneuvonnan alueellisesta saatavuudesta sekä ohjataan ja tuetaan kuntia/palveluntuottajia talous- ja velkaneuvonnan järjestämisessä sekä seurataan laadun ja määrän kehittymistä läänin alueella.

Tulosarvio: Tavoitteet toteutuvat. Talous- ja velkaneuvonta organisoidaan läänissä uudelleen neuvontapalvelujen määrän ja laadun varmistamiseksi.

OIKEUSHALLINTO-OSASTO

Tulostavoite: Lääninhallitus vastaa kihlakunnan ulosottovirastojen ja kihlakunnanvirastojen ulosotto-osastojen toiminnan ohjauksesta muun muassa huolehtimalla ulosottopiiriin tarkastamisesta ja kouluttamisesta sekä tulohajauksesta.

Vuonna 2003 painopistealueena ovat voimaan tulevan ulosottolain kokonaisuudistuksen ja käyttöön otettavan ulosoton uuden tietojärjestelmän edellyttämän sekä toteutettavan toiminnan muutoksen varmistamiseen liittyvän koulutuksen järjestäminen ulosottopiirien henkilöstölle ja tarkastustoiminnan sekä tuloksellisuuden arvioinnin kehittäminen.

Tulosarvio: Ulosoton toiminnallinen tarkastus avustavien ulosottomiesten osalta on suoritettu Kiteen kihlakunnanviraston ulosotto-osaston Ilomantsin palvelutoimistossa, Lieksan kihlakunnanviraston ulosotto-osaston Nurmeksen palvelutoimistossa, Savonlinnan kihlakunnanviraston ulosotto-osaston Heinäveden palvelutoimistossa, Ylä-Savon kihlakunnanviraston ulosotto-osaston Lapinlahden ja Pielaveden palvelutoimistoissa, Kuopion seudun kihlakunnan ulosottoviraston Suonenjoen ja Kaavin palvelutoimistoissa, Mikkelin kihlakunnanviraston ulosotto-osaston Mäntyharjun palvelutoimistossa sekä Mikkelin keskustaikassa sekä Pieksämäen kihlakunnanviraston ulosotto-osaston Juvan palvelutoimistossa. Toiminnallinen tarkastus painottui muutokseen valmistautumisen seurantaan.

Ulosoton rahaliikenteen ja kirjanpidon tarkastuksia on suoritettu Kuopion seudun kihlakunnan ulosottovirastossa sekä Kiteen, Lieksan ja Varkauden seudun kihlakuntien ulosotto-osastoissa. Lisäksi mainittuja tarkastuksia on suoritettu tehdyn sopimuksen mukaan kahdeksassa ulosottopiirissä Etelä-Suomen läänissä ja neljässä ulosottopiirissä Lapin läänissä.

Kihlakunnanvoutien neuvottelupäivä pidettiin 12.2.2003.

Läänin ulosottopiirien ja Itä-Suomen lääninhallituksen väliset välitulosneuvottelut ja kihlakunnanvoutien koulutustilaisuus on pidetty 11-12.6.2003.

Oikeusministeriön myötävaikutuksella on neuvoteltu Joensuun yliopiston kanssa ulosoton koulutustarpeita palvelevan koulutuksen järjestämistä Joensuun yliopiston oikeustieteiden laitoksessa. Hanketta on esitelty ulosottopiirien henkilöstölle 9.6.

Lainsäädäntökoulutuksen kertauskoulutus ja uuden tietojärjestelmän orientaatiokoulutus sekä Uljas –järjestelmäkoulutus järjestetään syksyllä 2003.

Ulosottolain uudistuksen voimaantulo siirtyi. Uudistus tulee voimaan 1.3.2004.

YHTEISET PALVELUT TULOSALUE (HALLINTO)

Talousarviotavoitteet

Tulostavoite: Toteutetaan lääninhallitusten organisaation arvioinnin tuloksena syntyneitä kehittämisehdotuksia, jotka koskevat alaisen hallinnon ohjauksen tehostamista, tietohallinnon kokoamista ja hallinnon erityisosaamisen turvaamista.

Tulosarvio: Alaisen hallinnon ohjausta on tehostettu lisäämällä entisestään yhteistyötä ja koulutustilaisuuksia. Tuloseskusteluihin valmistaudutaan suunnitelmallisesti. Alustavat määräraha-kehitykset jaetaan koko suunnittelukaudelle.

Lääninhallitus on panostanut erityisosaamiseen mm. saamalla maistraattien kehittämistehtävän ja kihlakunnanvirastojen yhteisen henkilöstön uuden palkkausjärjestelmän kehittämisen lääninhallituksen hoidettavaksi.

Sisäasiainministeriö on 20.12.2002 asettanut lääninhallitusten tietojärjestelmien yhteensovittamista ja ohjaamista varten tietohallinnon ohjausryhmän toimikaudeksi 1.1.2003-31.12.2004. Lääninhallinnon tietohallinnon ohjausryhmä (tietohallintotiimi) toimii hallinnon alan yhteisen tietohallintostrategian toteuttajana lääninhallinnossa ja sen alaisessa hallinnossa. Tietohallintotiimi sovittaa yhteen tietojärjestelmien kehittämistä lääninhallinnossa ja maistraateissa.

Yleishallinnolliset tulostavoitteet

Lääninhallituksen strategiatyö

Tulostavoite: Lääninhallituksen strategiatyöhön liittyen seurantamekanismeja kehitetään niin, että kaikilla lääninhallituksen sektoreilla jatketaan ohjaavia viranomaisia palvelevan seurantatiedon kokoamista asianomaisen toimialan ohjeistuksen mukaan. Samalla kiinnitetään huomiota lääninhallituskohdaisen tulostiedon saamiseen. Raportoinnin ja seurannan kehittäminen perustuu sisäasiainministeriön työryhmämietinnössä (julkaisu 7/1999) esitettyihin periaatteisiin.

Tulosarvio: Lääninhallitus osallistui sisäasiainministeriön järjestämään strategiapäivään. Lääninhallituksen strategiatyön nykyvaihe ja jatkotyö on ollut esillä lääninhallituksen johdoryhmässä. Tähän asti tehty strategiatyö ja siihen liittyvät asiakirjat ja aikataulut on koottu yhteen. Lääninhallituksessa on laadittu aikataulu vuosittain toistuvista suunnittelu-

raportointi-, ym. tehtävistä. Strategiatyöhön kytketään kevään aikana käynnistynyt kehityskeskustelukoulutus, Kaiku -työhyvinvointihanke sekä lääninhallituksen laatutyö. Lääninhallituksen sisäistä suunnitteluprosessia kuvaamaan on tehty strategiakello, jota tarvittaessa tarkennetaan ja muutetaan.

Asiakaspalvelun ja yhteistyöverkkojen kehittäminen

Tulostavoite: Lääninhallitus edistää yhteispalvelua vakiintuneen strategian mukaisesti. Eräänä painopisteenä on kihlakunnanvirastojen palvelupisteiden toiminnan ja palvelutason turvaaminen kihlakunnanvirastojen sisäistä yhteistyötä tehostamalla. Lisäksi lääninhallitus huolehtii siitä, että kihlakunnanvirastojen sisäasiainhallinnon toimialaan kuuluvien palvelupisteiden toiminnan taloudellisuutta on arvioitu läänikohtaisesti ainakin lupasuoritteiden sekä muiden hallinnollisluonteisten yleisöpalvelujen suoritteiden yksikkökustannuksia vertaillen. Huonoimmin kannattavien toimipisteiden toiminnan turvaamiseksi tehdään konkreettisia suunnitelmia erityisesti yhteispalveluun tukeutuen.

Tulosarvio: Lääninhallitus on edistänyt yhteispalvelua vakiintuneen strategian mukaisesti. Aluehallinnon yhteistyöviranomaisten kanssa pidetyssä kahdessa neuvottelussa on yhteispalvelu ollut teemana. Muuten tavoitteessa ei olla edistytty. Selvitystyö aloitetaan yhteistyössä poliisiosaston kanssa.

Tulostavoite: Lääninhallitus selvittää edelleen erikoistumisen mahdollisuuksia talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalvelujen tuottamisessa ottaen huomioon sisäasiainhallinnon toimintojen kehittämishankkeen linjauksia.

Tulosarvio: Erikoistumisen mahdollisuuksia talous- ja henkilöstöhallinnon palvelujen tuottamisessa selvitetään. Henkilöstö- ja palkkahallinnon osalta aloitetaan neuvottelut tehtävien keskittämisestä ja alueellisesta erikoistumisesta läänin alueella.

Tulostavoite: Verkkopalveluja syvennetään ja kattavuutta parannetaan. Lääninhallitus huolehtii osaltaan siitä, että sähköisessä muodossa palautettavia lääninhallitusten lomakkeita on saatavilla valtakunnallisessa lomakepalvelussa.

Tulosarvio: Lääninhallitusten lomakkeiden yhtenäistäminen etenee. Lähes kaikki pilottilomakkeet ovat valmiita. Osa niistä on käännetty myös ruotsin kielelle. Noin 50 lomaketta on lääneissä ensimmäisellä kommentointikierroksella ja kommenttien pohjalta niiden työstäminen jatkuu. Yhtenäistämisen ja käännöksen jälkeen lomakkeet ovat liitettävissä valtakunnalliseen lomakepalveluun.

Tulostavoite: Verkkopalvelujen käyttöönottoa edistetään lääninhallituksessa ja myös alaisessa hallinnossa lomakepalvelua laajentamalla lääninhallituksen, maistraattien ja kihlakunnanvirastojen internet -sivuilla ja kansalaisen verkkolomakepalvelussa. Valmiuksia sähköisen lomakkeen täyttöön ja vastaanottoon edistetään ja niissä käytetään varmennusta tarpeen mukaan.

Tulosarvio: Sisäasiainministeriö on 14.4.2003 asettanut verkkoasioinnin kehittämissyhmän, jonka tehtävänä on laatia 31.10.2003 mennessä lääninhallitusten verkkoasioinnin kehittämissuunnitelma, selvittää lääninhallitusten sähköistettävät palvelut ja tunnistautu-

misen tarve niissä. Itä-Suomen lääninhallituksella on kolme edustajaa tässä ryhmässä. Kehittämistyöryhmän työ on käynnistynyt. Maistraattien verkkoasioinnin kehittäminen on edennyt Maistraatit ja verkkoasiointi Visio, strategia ja kehittämistoimet 2003-2010 raportin mukaisesti vuonna 2003.

Oma sisäinen kehittäminen

Tulostavoite: Lääninhallituksessa ja maistraateissa otetaan käyttöön uusi palkkausjärjestelmä tarkentavan virkaehtosopimuksen ja hyväksytyin rahoitussuunnitelman mukaisesti. Lääninhallitus seuraa palkkausjärjestelmän yhdenmukaista soveltamista lääninhallituksessa ja maistraateissa.

Tulosarvio: Uusien palkkausjärjestelmien käyttöönotto ei ole vielä edennyt tulostavoitteessa asetetulle tasolle.

Tulostavoite: Lääninhallituksen Yhteistyö vahvuutena -hankkeessa valittuja kehittämistoimenpiteitä jatketaan. Lääninhallituksen johtamiskäytäntöjä kehitetään, luodaan edellytyksiä yhteistyön toimivuudelle, toimintatapojen parantamiselle ja työn organisoinnin uudistamiselle henkilöstön työhyvinvointi huomioon ottaen. Kehittämistoimenpiteet liitetään osaksi lääninhallituksen henkilöstöstrategioita. Yhteistyö vahvuutena -hankkeen kehittämisohjelma jatkuu edelleen osastoissa ja yksiköissä yhteisesti valituilla teemoilla. Lääninhallituksen johtoryhmä seuraa kehittämishakkeiden edistymistä.

Tulosarvio: Yhteistyö vahvuutena – hanke on liitetty osaksi lääninhallituksen laatutyötä. Osastojen ja yhteiset palvelut – tulosalueen johtoryhmien työskentelyä on jännevitetty, työjärjestystä ja työnjakoa on tarkistettu sekä tehtäväkuvia selkeytetty tehtävien tehokkaamman hoidon ja paremman palvelun sekä tasaisemman työnjaon aikaansaamiseksi.

Tulostavoite: Lääninhallitus käynnistää Valtiokonttorin Kaiku-ohjelmaan liittyvän työhyvinvointihankkeen maistraateissa edellyttäen, että hankkeeseen myönnetään rahoitus.

Tulosarvio: Itä-Suomen läänin maistraatteihin on valittu yhteinen Kaiku-yhdyshenkilö. Kaiku-projektisuunnitelmaa ei vielä ole tehty eikä rahoitusta ole haettu Valtiokonttorilta. Läänin kihlakuntapäivillä Kaiku- yhdyshenkilö esittelee projektia ja maistraattien henkilöstöstä kootaan yhteinen projektiryhmä valmistelevaan projektisuunnitelmaa syksyn aikana.

Muut tulostavoitteet

Asiakaspalvelun ja yhteistyöverkkojen kehittäminen

Tulostavoite: Aluehallinnon keskeisten yhteistyökumppaneiden kanssa kehitetään ja toteutetaan yhteistyötä yhteisten tehtäväalueiden tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi.

Tulosarvio: Aluehallinnon keskeisten yhteistyötahojen kanssa on toimittu yhteistyössä vakiintuneen tavan mukaisesti. Lisäksi on järjestetty maakunnittain yhteistyötä edistäviä tapaamisia.

Tulostavoite: Pohjoiskarjalainen alueverkkohanke, jossa kehitetään lääninhallituksen, Pohjois-Karjalan liiton, TE –keskuksen ja ympäristökeskuksen sähköisiä palveluja ja palvelukokonaisuuksia sekä parannetaan niiden saatavuutta, jatkuu.

Tulosarvio: Pohjoiskarjalaisen Alueverkko –hanke ja Pohjois-Karjalan Maakuntaverkkohanke hankkivat TeamWare Plaza julkaisualustan maakunnan julkishallinnon yhteiskäyttöön. Plazan avulla Alueverkkohanke työstää maakunnan palveluverkkoa, jossa esitetään maakunnan palveluja ja palvelukokonaisuuksia laajasti ja johon kehitetään julkishallinnon uusia sähköisiä palveluja. Lääninhallitusten lomakkeiden yhtenäistäminen ja niiden muuttaminen Internetissä täytettäväksi lomakkeiksi jatkuu ja se saadaan päätökseen vuoden 2003 kuluessa.

Tulostavoite: Tehtyjen palvelusuositusten palveluista ja niiden käsittelyajoista kerätään palautetta esim. korkeakouluopiskelijoiden harjoitus- ja opinnäytteinä asiakaskyselyillä. Muita palautejärjestelmiä kehitetään ja palautteen käsittelyä tehostetaan.

Oma sisäinen kehittäminen

Tulosarvio: Osana osastojen ja yksiköiden laatutyötä on liikenneosastolla kartoitettu palautejärjestelmiä ja parannettu seurantajärjestelmiä.

Tulostavoite: Lääninhallitus jatkaa laatutyötä EFQM –itsearviointiprosessissa Euroopan laatupalkintomallin kriteeristöä apuna käyttäen. Laatutyötä tehdään osana normaalia toimintaa.

Tulosarvio: Laatutyötä on tehty osana normaalia toimintaa. Osastot ja yksiköt ovat omassa laatutyössään erilaisissa kehitysvaiheissa riippuen osastojen ja ministeriöiden erilaisista tulossopimusmenettelyistä ja osastojen substanssista. Laatutyössä on painotettu, että osastojen on tärkeätä saada työhön mukaan omat ministeriönsä mm. tulokorttien ja mittareiden kehittämisessä. Johtoryhmän kokouksessa kesäkuussa oli esillä katkaus laatutyön nykyvaiheeseen osastoilla ja yksiköissä. Laatutyöhön liittyvä koulutustarve on selvitetävänä.

Tulostavoite: Henkilöstön nykyosaamisen ja tulevaisuuden osaamishaasteiden kartoittamisen pohjalta laaditaan lääninhallituksen pitkän aikavälin henkilöstön kehittämissuunnitelma, joka pohjautuu lääninhallituksen toiminta-ajatukseen, menestystekijöihin ja visioon. Osaamiskartoituksen tekemistä kokeillaan ensin viestintä- ja kehittämysyksikössä ja sen pohjalta toteutetaan koko lääninhallituksessa.

Tulosarvio: Viestintä- ja kehittämysyksikkö on aloittanut yksikkönsä henkilöstön osaamiskartoituksen laadinnan. Myös sivistysosastolla on aloitettu kartoituksen laadinta koostamalla eri malleja osaamiskartoituksista. Osasto järjesti tilaisuuden, jossa esiteltiin Verkkosalkkuohjelmaan sisältyvää urasuunnitteluosiota. Koko poliisihallintoa koskevana hankkeena aloitetaan syksyn aikana poliisiosastolla henkilöstön osaamisen kartoitus.

Tulostavoite: Suunnitellaan ja toteutetaan uuden henkilöstön valtionhallintoon perehdyttävä ohjelma sekä järjestetään toimiva perehdyttämiskäytäntö ja perehdyttäjien valmennus.

Tuloarvio: Lääninhallituksessa on valmisteltu henkilöstön perehdyttämisopas ja se on otettu käyttöön. Osastojen ja yksiköiden henkilöstölle järjestetään parhaisiin perehdyttämiskäytäntöihin liittyvää koulutusta.

Tulostavoite: Lääninhallituksen viestintää kehitetään valtionhallinnon viestintäsuosituksen mukaisesti. Viestintäsuunnitelmassa painottuvat informointi, neuvonta ja osallisuuden edistäminen mm. verkkopalveluja kehittämällä.

Tulosarvio: Lääninhallituksessa on valmisteltu viestintäsuunnitelma ja se on otettu käyttöön. Suunnitelma sisältää lääninhallituksen viestinnässä noudatettavat periaatteet ja linjaukset.

Tulostavoite: Avoimen lähdekoodin järjestelmien (Linux, Open Office) käyttö yleistyy vähitellen julkisessa hallinnossa. Tietohallinto osallistuu niiden testaamiseen osana SM:n hallinnonalan tietohallinnon kehittämistä.

Tulosarvio: Avoimien lähdekoodin järjestelmien testaus on käynnissä. Raportti valmistuu vuoden loppuun mennessä.

Tulostavoite: Tietoturvallisuutta edistetään järjestämällä koko lääninhallituksen henkilöstölle tietoturvallisuuskoulutusta. Tietojenkäsittelyn valmiussuunnitelman uudistaminen aloitetaan.

Tulosarvio: Tietoturvallisuus- ja valmiussuunnitelmat ovat valmiit vuoden 2003 loppuun mennessä. Tietoturvapäivät järjestetään, kun suunnitelmat ovat valmistuneet.

Tulostavoite: Lääninhallituksen tietohallinnon intranetin tekninen ratkaisu uudistetaan yhteistyössä muiden lääninhallitusten tietohallintojen kanssa.

Tulosarvio: Sisäasiainministeriön vetämä sisäasiainhallinnon tietohallinnon intranetin (Halti) määrittelytyö on edennyt projektin tavoitteiden mukaisesti.

Tulostavoite: Lääninhallitus valmistautuu omalta osaltaan uuden palkkausjärjestelmän käyttöönottoon lääninhallituksen, maistraattien ja kihlakunnanvirastojen yhteisen henkilöstön osalta.

Tulosarvio: Lääninhallitus ottaa käyttöön sisäasianministeriön laatiman aikataulun mukaisesti uuden palkkausjärjestelmän syksyn 2003 aikana. Maistraattien uuden palkkausjärjestelmän käyttöönottoon on valmiudet tarkentavan virkaehtosopimuksen hyväksymisen jälkeen.

Kihlakunnanvirastojen yhteisen henkilöstön uuden palkkausjärjestelmän kehittämistyötä tehdään Itä-Suomen lääninhallituksen ja sisäasianministeriön kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti. Kihlakunnanvirastojen yhteiselle henkilöstölle ja kihlakunnannimismiehille on järjestetty lääneittäin uuden palkkausjärjestelmän koulutusta luonnoksen pohjalta sekä kehityskeskustelukoulutusta. Järjestelmän testaus ja kylmäharjoittelu aloitettiin syksyllä 2003.

Tulostavoite: Paperittoman kirjanpidon käyttöönottoa laajennetaan ja järjestelmään liittyvän sähköisen arkistoinnin käyttömahdollisuuksia muuhun arkistoitavaan materiaaliin selvitetään.

Tulosarvio: Ostoreskontralaskujen lisäksi on sähköisesti arkistoitu määrärahakirjeet. Sähköistä arkistointia on suunniteltu laajennettavaksi seuraavaksi palkkahallinnon tulosteisiin.

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Tulostavoite: Lääninhallitus jatkaa kansainvälisten toimijoiden verkottamista omilla toimialoillaan sekä konsulttoija osallistuu eri hallinnonalojen kansainvälisten projektien valmisteluun lähialueella lähinnä Luoteis-Venäjän (Karjalan ja Pietarin alue) ja Viron alueella.

Tulosarvio: Lääninhallinnon toimintaan ja lääniin on järjestetty tutustumista lyhyiden vierailujen avulla, mm. opetusalan ja yliopistojen sekä hallinnon asiantuntijoille läänin alueen toimijoiden verkottumisen lisäämistä varten.

Lääninhallitus on valmistellut uuden yhteistyöalueen Kiinan Henanin maakunnan yhteistyön aloittamista Itä-Suomeen ja yliopistovierailua syyskuulle. (Sarsin takia ohjelma lykääntyi kevästä.)

Tulostavoite: Lääninhallitus rakentaa yhteistyötä toisiin toimijoihin Itä-Suomen lähialueosaamisen kehittämiseen painottaen Suomen asemaa Pohjoisen ulottuvuuden konkretisoijana Kaakkois-Suomen Interregin sekä Baltian suuntaan ottaen huomioon EU:n laajentumisalueen.

Lääninhallitus käyttää asiantuntijaosaamistaan eri toimialoilla (koulutus, kulttuuri, sosiaali- ja terveydenhuolto, turvallisuus, yhteiskunnallinen ja hallinnon kehittäminen sekä elinkeinoelämän toimintaympäristön kehittäminen) sidosryhmien toimijoiden tukena.

Tulosarvio: Lääninhallitus on konsultoinut muita toimijoita lähialueyhteyksien ja hankkeiden rakentamisessa lähialueen (Karjalan tasavalta ja Pietari) hallinnon toimijoihin. Lääninhallitus on osallistunut Suomessa lähialueseminaareihin uusien toimijaverkostojen luomista varten.

Pelastustoimen alalla on jatkettu hanketta Karjalan tasavallan kanssa. Pietarin kulttuuri-foorumiin Suomi-viikolle on koottu suomalaisia toimijoita.

Tulostavoite: Lääninhallitus on mukana Petroskoin juhluvuoden itäsuomalaisten toimijoiden kokoamisessa mm. yhteistyöryhmään osallistumalla. Tietopalvelua jatketaan lähialueiin kuuluvissa asioissa. Lääninhallituksessa Helsingin kauppakorkeakoulun koulutusohjelmasta venäjänkielinen harjoittelija edistää venäjän kielikoulutuksen aktivointia Mikkelin toimipaikassa sekä tekee tiedotusmateriaalin kääntämisen yhteyksien luomiseen kuuluvia tehtäviä lähialueella/Euroopan alueella.

Tulosarvio: Lääninhallitus on koordinoanut Petroskoin Suomi-päiviä, sekä organisoinut suomalaisten hallinnon toimijoiden mm. lääninhallitusten osallistumista niihin sekä hyvinvointiseminaaria syyskuulle Petroskoihin. Lääninhallitus on osallistunut tiedottamiseen ja markkinointiin.

Mikkelin toimipaikassa, viestintä- ja kehittämissyksikössä toimi venäläinen harjoittelija vuoden alussa, jolloin järjestettiin alkeiskurssi Venäjän kielestä. Joensuun yksikössä on järjestetty Venäjän kielen opetusta.

Tietopalvelu: Konsultoitu lähialueasioissa ja asiantuntija-apupyynnöt sekä tietojen välitys lisääntynyt. Osa tietopalvelusta tehdään sähköpostin välityksellä.

SISÄINEN TARKASTUS

Sisäisen tarkastuksen tavoitteena ovat menettelyt, jotka

- varmistaa taloudenhoidon ja toiminnan laillisuuden ja tuloksellisuuden eli mitä julkisilla varoilla on saatu aikaan
- varmistaa virastokohtaisen tilinpäätösinformaation
- tuo tarkastustietoa viraston ohjausta ja erityisesti seurantaa varten
- edistää hyvää hallintoa.

Vuonna 2003 etsitään edelleen toimintatapojen ja –menetelmien yhtenäistämistä. Päälekkäistehtäviä kartoitetaan. Revisiotarkastukset lääninhallituksessa, maistraateissa ja poliisilaitoksilla on suoritettu suunnitelman mukaan. Henkilöstö/palkkajärjestelmään liittyvä tarkastus on suoritettu Ylä-Savon kihlakunnanvirastossa. EU –projektien tarkastaminen on myös aloitettu.

Myös ennalta arvaamattomia tarkastuksia on suoritettu. Kirjaamon asiakirjojen luovuttamisesta on annettu ohjeistus. Lääninlakimies on myös antanut erityistoimeksiantoina lausuntoja ja laintulkintoja.

MÄÄRÄRAHATILANNE

Heinäkuun alkuun mennessä Itä-Suomen lääninhallituksen vuoden 2003 määrärahasta on käytetty 49 % (ei sisällä lisämäärärahaa). Vuodelle 2004 arvioidaan säästyvän noin 436 000 euroa (lisämääräraha on otettu huomioon, mutta ei palkkausten korotuksia lukuunottamatta taulukkorotuksia). Lääninhallitus jatkaa toistaiseksi puhelinvaihd-, virastomestari- ja työajanseurantapalvelujen tuottamista muille viranomaisille, mutta puhelinvaihd- palveluja ostavien viranomaisten määrä väheni huomattavasti vuoden 2003 aikana. Puhelinvaihd- palvelut lopetetaan 1.4.2004 alkaen.

Määrärahan käyttö on 30.6.2003 mennessä ollut seuraava (1000 euroa):

Siirtomääräraha vuodelta 2002	456
Määräraha vuodelle 2003	9 910

Lisämäärärahat (syksy 2003)	203
Yhteensä	10 569
Käyttö 30.6.2003	5 085
Jäljellä	5 484
Arvio loppuvuoden käytöstä	5 048
Säästö vuodelle 2004	436

Alustava voimavarasuunnitelma 1999 - 2005 on seuraava:

Alustava voimavarasuunnitelma 1999 - 2005:							
1000 euroa	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Nettokehys	9 491	8 914	9 082	9 884	9 910	10 099	10 099
Lisämääräraha	42	146	281	8	203		
Säästö ed.vuodelta	707	499	322	183	456	436	184
Henkilöstösiirrot	-65	-28					
Käytettävissä	10 175	9 531	9 685	10 075	10 569	10 535	10 283
Menot	9 922	9 849	10 227	10 346	10 667	10 856	10 856
Henkilöstömenot	6 937	7 056	7 179	7 502	7 700	7 809	7 809
Kiinteistömenot	1 208	1 258	1 135	1 298	1 250	1 300	1 300
Muut menot	1 777	1 535	1 913	1 546	1 717	1 747	1 747
Tulot	246	640	725	727	534	505	505
Ali-/ylijäämä	499	322	183	456	436	184	-68
Kehysoikeus 2004:							
vuodesta 2003, euroa							
* Ves-korotus 1.3.2004 1,7 %						109	
* 1 auton leasing-vuokra (n. 2500 e/kk)						30	
*kiinteistömenot 4 % korotus						50	
yht.						189	

UPJ:n vaikutuksia ei ole huomioitu laskelmissa.

Tietokoneiden käyttöjärjestelmän vaihto ajoittuu vuosille 2004 ja 2005. Tällä hetkellä ei ole tietoa kustannusvaikutuksista ao.vuosille.

Virkamiehen sähköisen asiointikortin käyttöönotto tapahtuu vuosina 2004-2005. Kortin käyttöönotosta aiheutuvista kustannuksista ei tällä hetkellä ole tietoa, mahdollisesti 16 000-17 000 €.

Vertailu 1999-2003

euroa	Tot. 1-6/99	Tot. 1-6/2000	Tot. 1-6/2001	Tot. 1-6/2002	Tot. 1-6/2003	Menojen lisä- ys/vähenny- s(-)	%	
Investoinnit	26 818	163 464	93 082	70 122	14 469	-55 654	-34,0 %	
Aineet ja tarv.	141 660	145 805	147 223	175 222	198 352	23 130	15,9 %	
Henkilöstökulut	3 351 173	3 181 892	3 686 337	3 889 254	4 024 324	135 070	4,2 %	(lomaraha maksettu v.2001,2002,2003 kesäkuussa; netto n.340 000 euroa)
Vuokrat	547 829	597 479	547 779	629 210	609 249	-19 961	-3,3 %	
Palvelujen ostot	399 501	387 550	413 357	404 133	444 155	40 022	10,3 %	
Muut kulut	180 129	174 852	162 765	173 289	164 714	-8 575	-4,9 %	
Rahoituskulut	20	64	31	12	1 054	1 042	1638,9 %	
Satunnaiset kulut	200	0	0	0	6	6		
Kulut yht.	4 647 330	4 651 106	5 050 574	5 341 243	5 456 324	115 081	2,5 %	
						Tulojen lisäys/vähennys (-)		
Liiketal.tuotot	99 553	71 587	50 088	60 674	37 199	-23 475	-32,8 %	
Julkisoik.tuotot	0	298 729	303 174	303 931	284 042	-19 889	-6,7 %	
Maks.toim.til.poistot	0	-2 002	-544	-615	-790	-175	8,8 %	
Vuokrat ja käyttök	11 106	13 805	14 430	14 812	15 263	451	3,3 %	
Muut toiminnan tu	2 926	20 138	39 448	110 502	35 260	-75 242	-373,6 %	sisältää ulkopuoli- sen rahoituksen tuotot
Rahoitustuotot	0	414	331	242	103	-139	-33,5 %	
Tuotot yht-	113 585	402 671	406 927	489 546	371 076	-118 469	-29,4 %	
						0		
Nettokäyttö	4 533 746	4 248 434	4 643 648	4 851 698	5 085 248	233 550	5,5 %	

Laskelma sisältää ulkopuolisilta saadun rahoituksen kulut ja tuotot, jotka kirjataan talousarviotilin 26.05.21 kautta (v .2001, 2002, 2003).

2. MAISTRAATIT

Talousarviotavoitteet

Tulostavoite: Maistraatit huolehtivat osoitetietojen korkeasta tasosta ja tarkistavat erityisesti tilapäisten osoitteiden ja postiosoitteiden oikeellisuutta.

Tulosarvio: Osoitetietojen korkeaan tasoon on panostettu normaalissa päivittäisessä työssä. Tarkista tietosi –yleisötilaisuuksia on järjestetty. Vaalien yhteydessä tarkistettiin myös palautuneiden ilmoituskorttien selvittelyn yhteydessä osoitteiden ajantasaisuus. Palautuneiden korttien lukumäärästä on raportoitu Väestörekisterikeskukselle. Tilapäisten osoitteiden tarkistus on aloitettu mm. Väestörekisterikeskukselta saatujen luetteloiden perusteella. Väestörekisterikeskukselta odotetaan enemmän apua juuri tilapäisten osoitteiden oikeellisuuden varmistamiseksi. Tilapäisten osoitteiden tarkistus voi olla parasta arvioida sen jälkeen, kun yli kolme kuukautta kestävä oleskelun ilmoittaminen on muuttunut pakolliseksi 1.9.2003 alkaen.

Tulostavoite: Maistraatit tiivistävät paikallistason yhteistyötä osoitetietojen, rakennus- ja huoneistotietojen sekä kiinteistötietojen laadun takaamiseksi.

Tulosarvio: Maistraatit ovat olleet yhteistyössä kunnan viranomaisten kanssa. Maistraatit ovat tehneet yhteistyötä mm. väestötietojärjestelmän koordinaattitietojen korjaamisessa ja rakennuspoistumatietojen tallentamisessa. Mm. alueen oppilaitosten kanssa on sovittu muuttokorttien jakamisesta uusille opiskelijoille lähetettävän informaatiopakettien yhteydessä. Myös jätehuolto-osoitteiden selvittelyn yhteydessä on tarkistettu kunnittaisia tietoja. Taloyhtiöille on myyty asukasluetteloita sovittujen tavoitteiden mukaisesti. Jatkuvaa asiakastietopalvelua ei saada käynnistettyä vaatimattomienkaan tavoitteiden mukaisesti. Kuitenkin vielä syksyllä 2003 käynnistetään markkinointikampanja.

Tulostavoite: Maistraatille saapuneet lupahakemukset sekä edunvalvojan ja edunvalvojan sijaisen määräämistä koskevat asiat käsitellään sekä päätöstitil tarkastetaan viipymättä ja vuositilit kohtuullisessa ajassa holhustoimen hallintoa varten kehitettyä asiankäsittelyjärjestelmää hyväksi käyttäen.

Tulosarvio: Maistraateille saapuneet lupahakemukset, edunvalvojan ja sijaisten määräämistä koskevat asiat on käsitelty sekä päätöstitil on tarkastettu viipymättä. Maistraateissa koetun resurssipulan johdosta holhustoimen osalta tilintarkastukset laahaavat yhä osittain jäljessä. Maistraattien asiankäsittelyjärjestelmä on holhousasioiden osalta otettu käyttöön vuoden alkupuolella ja otetaan kokonaisuudessaan käyttöön vuoden aikana. 1. vaiheessa asiankäsittelyjärjestelmä otettiin käyttöön maistraateille siirtyneiden uusien asioiden osalta ja syyskuun alusta lukien perukirja- ja nimiasioiden osalta.

Tulostavoite: Ote valtakunnallisesta holhousasioiden rekisteristä annetaan asiakkaalle pyydettyä tai viimeistään tilausta seuraavana päivänä.

Tulosarvio: Otteet holhousasioiden rekisteristä on annettu asiakkaalle pyydettyä tai postitettu välittömästi kuitenkin viimeistään seuraavana työpäivänä.

Tulostavoite: Asunto-osakeyhtiöitä koskevien kaupparekisteri-ilmoitusten käsittelyaika on keskimäärin alle 0,5 kuukautta.

Tulosarvio: Asunto-osakeyhtiöiden kaupparekisteri-ilmoitusten käsittelyaikatavoite toteutuu ja jopa alittuu huomattavasti melkein kaikissa maistraateissa. Tapauksissa, joissa tavoite ei toteudu, on kyse inhimillisistä syistä.

Tulostavoite: Väestökirjanpitoon liittyvät, tietokoneella annettavat todistukset ja tavanomaiset julkisen notaarin todistukset annetaan asiakkaalle odottaessa tai ne lähetetään postitse päivän kuluessa.

Tulosarvio: Väestökirjanpidon todistukset ja otteet sekä julkisen notaarin tavallisimmat todistukset annetaan asiakkaan odottaessa tai lähetetty postitse päivän kuluessa.

Tulostavoite: Jokaisessa kihlakunnassa on saatavilla rekisterihallinnon peruspalveluita.

Tulosarvio: Itä-Suomen läänin alueella on rekisterihallinnon peruspalveluita saatavilla jokaisessa kihlakunnassa sekä lisäksi kihlakunnanvirastojen yhteis palvelupisteissä. Rekisterihallinnon kaikkia palveluita on saatavilla maistraattien palveluyksiköissä.

ITÄ-SUOMEN LÄÄNINHALLITUS/MAISTRAATIT

mom. 26.06.21

Vertailu 2001-2003

euroa	Tot.			Menojen lisäys/vähennys(-)	%
	1-6/2001	1-6/2002	1-6/2003		
Investoinnit	41 509	11 003	1 452	-9 551	-86,8 %
Aineet ja tarv.	37 986	37 818	40 416	2 598	6,9 %
Henkilöstökulut	1 541 899	1 627 000	1 672 997	45 997	2,8 %
Vuokrat	93 074	94 672	94 322	-350	-0,4 %
Palvelujen ostot	113 655	85 102	78 986	-6 116	-7,2 %
Muut kulut	47 018	39 517	35 083	-4 434	-11,2 %
Rahoituskulut	8	0	0	0	
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	
Kulut yht.	1 875 150	1 895 113	1 923 256	28 143	1,5 %
				Tulojen lisä- ys/vähennys (-)	
MPL/Liiketal.tuotot	35 393	34 653	32 838	-1 815	-5,2 %
MPL/Julkisoik.tuotot	331 635	356 186	382 205	26 019	7,3 %
Erillislaki/liik.tal.suor.	1 812	687	375	-312	-45,4 %
Erillislaki/julk.oik.suor.	114 234	67 644	61 875	-5 769	-8,5 %
Maks.toim.til.poistot	-322	-165	-433	-268	162,8 %
Muut toiminnan tu	263	53 289	56 587	3 298	6,2 %
Rahoitustuotot	0	279	410	131	47,1 %
Tuotot yht-	483 016	512 573	533 857	21 284	4,2 %

Nettokäyttö	1 392 134	1 382 540	1 389 399	6 859	0,5 %
-------------	-----------	-----------	-----------	-------	-------

Siirtyvän erän vuodelle 2004 arvioidaan pienenevän noin 100 000 euroon.

3. KIHHLAKUNNANVIRASTOT

Talousarviotavoitteet

Tulostavoite: Yhteispalvelua on kehitetty tarkoituksenmukaisen palveluverkon aikaansaamiseksi eri toimijoiden kanssa kiinnittäen huomiota erityisesti viraston omien yksiköiden palvelujen lisäämiseen yhteispalvelupisteissä.

Tulosarvio: Yhteispalvelu on ollut merkittävästi mukana Pieksänmaan kunnan muodostumista valmisteltaessa. Palvelujen hyvä saatavuus pyritään turvaamaan yhteispalvelulla.

Kihlakunnanvirastot ovat selvittäneet Sotilasläänin esikunnan kanssa yhteistyön käynnistämistä maanpuolustukseen liittyvien asioiden palvelutarjontaan kihlakunnanvirastoissa, niiden palveluyksiköissä sekä palvelupisteissä.

Kaavin yhteispalvelupiste aloitti toimintansa. Mukana ovat poliisi, maistraatti, ulosotto, KELA ja työvoimahallinto. Poliisi edustaa Koillis-Savon kihlakunnanvirastoa ja maistraatti ja ulosotto Kuopion seudun erillisvirastoja.

Yhteispalvelun laajentamiseksi tehdään kihlakuntien alueella edelleen voimakkaasti työtä. Seudullisten yhteistyöryhmien kokouksia on järjestetty yhteispalvelun edistämiseksi. Lääninhallitus on myös tukenut kihlakunnanvirastojen työtä yhteispalvelun edistämisessä.

Tulostavoite: Kaikille kihlakunnanvirastoille on rakennettu oma kotisivu ja verkkopalveluja on lisätty viraston yksiköiden palvelutarjonnan kautta.

Tulosarvio: Kihlakunnanvirastoilla on omat kotisivut. Sivujen laajuus ja palvelutarjonta vaihtelevat viraston resurssien mukaan. Päivittämisestä on sovittu virastojen sisällä. Yhteispalvelupisteissä olevat asiakaspäätteet on varustettu kiinteillä yhteyksillä ja näiden päätteiden aloitussivut on tehty yhteispalvelupistekohtaisesti mahdollisimman helppokäyttöisiksi ja aloitussivulta löytyvät linkit mm. yhteistyökumppaneiden omille sivuille (Ylä-Savon kihlakunnanvirasto).

Kihlakunnissa on aloitettu mahdollisuuksien selvittäminen yhteistyöstä verkkopalveluasi-oissa esim. kirjastoihin sijoitettujen asiakaspäätteiden avulla. Kuntayhteistyö nähdään mahdollisuutena.

Tulostavoite: Yhteiselle henkilöstölle on tehty läänikohtaiset henkilöstöstrategiat ja yhteisen henkilöstön tehtäviä on laajennettu ja yhtenäistetty sekä toimenkuvat on laadittu ja kehityskeskustelut on käyty kihlakunnanimismiehen kanssa säännöllisesti.

Tulosarvio: Yhteiselle henkilöstölle laaditaan läänikohtainen henkilöstöstrategia lääninhallituksen vetovastuulla. Yhteinen henkilöstö osallistuu laadintaan. Muutamassa virastossa on jo aiemmin laadittu oma henkilöstöstrategia, joka tarkistetaan nyt laadittavan strategian kanssa yhteneväiseksi paikalliset olosuhteet huomioon ottaen.

Itä-suomen läänin kihlakunnanvirastojen yhteisen henkilöstön toimenkuvat on jo aiemmin kartoitettu ja yhtenäistetty suositusten mukaisiksi. Toimenkuvien suhteen lääni on ns. puhdas.

Yhteinen henkilöstö on käynyt kehityskeskustelut tulostavoitteen mukaisesti vuosittain kihlakunnanimismiehen kanssa. Uuden palkkausjärjestelmän käyttöönoton myötä kehityskeskustelun sisältö, lomakkeisto ja aikataulu täsmentyvät ja muodostuvat säännöllisiksi.

Muuta

Lääninhallitus on antanut neuvoteltuaan sisäasiainministeriön tietohallinnon kanssa ohjeet tietoturvallisuussuunnitelmien laadinnasta. Suunnitelma sisältää substanssiosastojen suunnitelmat ja lyhyehkön yhteisen osion. Paikkakunta-kohtaiset olosuhteet otetaan myös huomioon.

Itä-Suomen lääninhallitus järjestää palvelusihteereiden koulutuksen marraskuussa 2003. Yhteis palvelupisteissä toimivien virkailijoiden lisäksi koulutukseen osallistuu yhteistä henkilöstöä. Kihlakunnanvirastot aktivoivat yhteis palveluun osallistuvia tahoja osallistumaan palvelusihteereiden koulutukseen.

Tyhy -suunnitelmia ja työsuojelun toimintaohjelmia on tarkistettu.

Ylä-Savon kihlakunnanvirastossa yhteis palveluauto on otettu käyttöön ja se on myös ollut tehokkaassa käytössä. Yhteis palvelun lisäksi uudisrakennushankkeen toteuttamiseen liittyvien matkojen suorittamisessa auto on tuottanut kustannussäästöjä. Autoa käytetään myös yhteis palvelupisteiden asiakaspäätteiden huolto- ja korjauskäynneissä.

Tulokasoppaita on laadittu. Myös henkilöstötilinpäätösten laadinta on aloitettu muutamaa kihlakunnanvirastossa.

Kihlakunnanimismiehen rooli

Kihlakunnanimismiehet ovat tehneet yhteistyötä osastojen kanssa keskusteluin työsuojelu- ja työtoimikunnissa sekä johtoryhmätyöskentelyssä. Yhtenäisvirastojen osalta johtoryhmätyöskentelyyn osallistuvat kaikki viraston osastot ja erillisvirastojen hoitaessa tehtäviä kihlakunnan alueella vastaava erillisvirasto.

Johtoryhmien työskentely on muodostunut säännölliseksi. Pienissä kihlakunnissa johtoryhmien kokoontuminen tapahtuu harvoin.

Kihlakunnannimismiehille järjestetty johtamiskoulutus, johtoryhmien koulutus sekä lääninhallituksen vuosittain yhteiselle henkilöstölle ja kihlakunnannimismiehille järjestämä koulutus jäməköittää kihlakunnannimismiehen roolia tulos- ja talousohjaajana viraston yhteisen osuuden osalta.

Itä-Suomen lääninhallitus on luvannut järjestää yhteiselle henkilöstölle erikseen räätälöityä arkistokoulutusta sekä henkilöstöhallinnon koulutusta, jolla on toivottu olevan vaikutusta viraston sisäisten asioiden hoidon tehostumiseen.

Kihlakunnannimismies koordinoi viraston toimintaa yhtenäisen talousohjauksen, erilaisten ohjeistusten, lomakkeistojen ja menettelytapojen avulla.

Tulossuunnitelmien ja talousarvioehdotusten laatiminen yhteistyössä ja lopputuloksen saattaminen viraston osastojen tietoon ja osaksi päivittäistä yhteistyötä edistää yhteisten tulostavoitteiden saavuttamista ja tulos- ja talousvastuuta.

Turvallisuus-, tietoturvallisuus-, työhyvinvointi-, työsuojelu- yms. suunnitelmien valmistelun ja käytäntöön saattaminen on kihlakunnannimismiehen koordinoitavien tehtävien yhdessä yhteisen henkilöstön kanssa. Tähän tehtävään on harjaannuttu vuosi vuodelta.

Kihlakunnannimismiehen rooli koetaan myös rahakirstun vartijaksi substanssiosastojen paineessa.

ITÄ-SUOMEN LÄÄNINHALLITUS/KIHLAKUNNANVIRASTOT

mom. 26.07.21

Vertailu 2001-2003

euroa	Tot.	Tot.	Tot.	Menojen	
	1-6/2001	1-6/2002	1-6/2003	lisäys/vähennys(-)	%
)	
Investoinnit	66 680	50 451	7 102	-43 349	-85,9 %
Aineet ja tarv.	222 733	232 128	196 496	-35 632	-15,4 %
Henkilöstökulut	297 547	298 225	311 123	12 898	4,3 %
Vuokrat	1 358 477	1 394 379	1 427 047	32 668	2,3 %
Palvelujen ostot	442 354	414 580	503 912	89 332	21,5 %
Muut kulut	20 165	33 296	12 417	-20 879	-62,7 %
Rahoituskulut	0	25	125	100	409,6 %
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	
Kulut yht.	2 407 955	2 423 084	2 458 222	35 138	1,5 %
				Tulojen lisä-	
				ys/vähennys (-)	
MPL/Liiketal.tuotot	67	8	0	-8	-100,0 %
Muut toiminnan tu	6 267	2 750	1 047	-1 703	-61,9 %

Tuotot yht-	6 334	2 758	1 047	-1 711	-62,0 %
Nettokäyttö	2 401 621	2 420 326	2 457 175	36 850	1,5 %

Siirtyväksi eräksi vuodelle 2004 arvioidaan korkeintaan 30 000 euroa.

